

14.11.2017
RADA MIEJSKA TRZEMESZNA
ul. Gen. Henryka Dąbrowskiego 2
62-240 Trzemeszno
tel. 61/415-41-06

Załącznik nr do protokołu Nr 2017
sesji Rady Miejskiej Trzemeszno
odbytej w dniu 29 listopada 2017 roku

UCHWAŁA NR /2017
RADY MIEJSKIEJ TRZEMESZNA

z dnia 29 listopada 2017 roku

w sprawie ustanowienia roku 2018
Rokiem Pamięci Powstania Wielkopolskiego w Gminie Trzemeszno

Na podstawie art. 18 ust. 1 w związku z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875)

Rada Miejska,
uchwała, co następuje:

§ 1. 1. Nawiązując do uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 12 października 2017 roku w sprawie ustanowienia roku 2018 Rokiem Pamięci Powstania Wielkopolskiego, dla podkreślenia roli Gminy Trzemeszno i trzemesznian w Powstaniu Wielkopolskim **ustanawia się rok 2018 Rokiem Pamięci Powstania Wielkopolskiego w Gminie Trzemeszno**

2. Doceniając patriotyczne oddanie i szlachetne poświęcenie powstańców wielkopolskich pragniemy oddać Im hołd i zachować w pamięci zbiorowej dla następnych pokoleń.

3. Godnym podkreślenia jest fakt pochodzenia z Trzemeszno (urodzonego w Trzemżalu na terenie gminy Trzemeszno) **majora Mieczysława Palucha** - jednego z przywódców powstania wielkopolskiego w Poznaniu, któremu należy się uznanie Jego zasług oraz godne upamiętnienie, w interesie prawdy historycznej.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Trzemeszno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE DO UCHWAŁY
z dnia 29 listopada 2017 r.

w sprawie ustanowienia roku 2018
Rokiem Pamięci Powstania Wielkopolskiego w Gminie Trzemeszno.

Na wniosek Pana Daniela Bisikiewicza – wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej Trzemeszna oraz w intencji jak najlepszego uczczenia doniosłych setnych rocznic odzyskania przez Polskę niepodległości oraz wybuchu Powstania Wielkopolskiego przedkładam projekt niniejszej uchwały, która ustanawia rok 2018 Rokiem Powstania Wielkopolskiego w Gminie Trzemeszno.

Trzemeszno i trzemesznianie zapisali piękną kartę niepodległościową, a powstania wpisały się na trwałe w dzieje Trzemeszna. Stąd przypisana Trzemesznu chwala *niespokojnego miasta powstańców*, wyrażająca dumnie patriotyzm i dążenia niepodległościowe. Znajdziemy więc w przestrzeni publicznej wiele odniesień i inicjatyw upamiętnienia, które są swoistym hołdem dla patriotycznego oddania i szlachetnego poświęcenia powstańców wielkopolskich.

Powstanie Wielkopolskie było kolejnym zrywem niepodległościowym, które aktywnie poparło Trzemeszno. W dniu 29 listopada 1918 roku wrócił do Trzemeszna **Władysław Wlekliński**, który zaraz zaczął organizować konspiracyjną grupę o charakterze wojskowym. Zorganizował oddział powstańców trzemeszczańskich, który już w pierwszych dniach obalił władzę pruską w Trzemesznie, opanował pocztę, dworzec kolejowy i magistrat, a następnie wyruszył na pomoc powstańcom w Zdziechowie. Kompania Wleklińskiego licząca 50 żołnierzy 1 stycznia 1919 roku ruszyła na wyzwolenie Mogilna oraz kolejno Strzelna i Kruszwicy. W dniach 5 i 6 stycznia powstańcy walczyli o wyzwolenie Inowrocławia; dalej szlak bojowy wiodł przez Żnin oraz na odcinku Bydgoszcz-Labiszyn, gdzie szczególnie pamiętne boje toczyły się pod Antoniewem, Szubinem, Władysławowem, Florentynowem i Rudą.

Pamięć o kolejnym zrywie powstańczym oraz ofierze krwi trzemesznan (16. tu powstańców poległo) miało uwiecznić Mauzoleum Powstańców Wielkopolskich (1926-1939) pobudowane z inicjatywy proboszcza trzemeszczańskiego księdza Marcelego Kowalskiego. Ciała powstańców były od kwietnia 1927 roku czasowo złożone w krypcie mauzoleum, a po jego zburzeniu przez Niemców w 1939 roku zostały przeniesione w miejsce obecnego pochówku. Ze zniszczonego mauzoleum zachował się jedynie metalowy krzyż oraz tablica inskrypcyjna, uratowane przez byłego powstańca wielkopolskiego Władysława Bojanowskiego. Po wojnie stanowiły one część grobu powstańców. W 1964 roku w zbiorowej mogile spoczął także dowódca kompanii trzemeszczeńskiej major Władysław Wlekliński. W 2008 roku dopełnił się ostatni rozdział starań o pamięć – Gmina odbudowała Mauzoleum Powstańców Wielkopolskich.

Naszą dumę wyraża fakt urodzenia na terenie gminy Trzemeszno **majora Mieczysława Palucha** - jednego z przywódców powstania wielkopolskiego w Poznaniu, któremu należy się uznanie Jego zasług oraz godne upamiętnienie, w interesie prawdy historycznej.

Na podkreślenie zasługuje fakt wdrożenia w Gminie Trzemeszno programu znakowania grobów powstańców wielkopolskich tabliczkami powstańczymi, który spotkał się z dużym uznaniem i zainteresowaniem rodzin powstańców. Do tej pory dedykowaną tabliczką oznakowaliśmy 18 grobów powstańców oraz Pomnik na Zbiorowej Mogile Powstańców Wielkopolskich i płytę pamiątkową poświęconą majorowi Mieczysławowi Paluchowi.

Godnym podkreślenia jest także fakt, że w Trzemesznie urodził się **Jędrzej Moraczewski (1870-1944)** - inżynier, działacz związkowy, polityk i publicysta, należący do grona ludzi, którzy dobitnie zaznaczyli swoją obecność u progu niepodległości, a w społecznej świadomości historycznej zaistniał głównie jako pierwszy premier niepodległej Polski.

Jak z powyższego wynika Trzemeszno ma szczególny tytuł aby podkreślać swoją rolę i zasługi dla niepodległej ojczyzny, które są częścią naszego dziedzictwa i lokalnej tożsamości. Ustanowienie roku 2018 Rokiem Powstania Wielkopolskiego w Gminie Trzemeszno będzie sprzyjało obchodom i przyczyni się do wyzwolenia wielu inicjatyw lokalnych upamiętniających i honorujących powstańców wielkopolskich

Opracował:

Dariusz Jankowski - Zastępca Burmistrza

Zastępca Burmistrza

Dariusz Jankowski

